

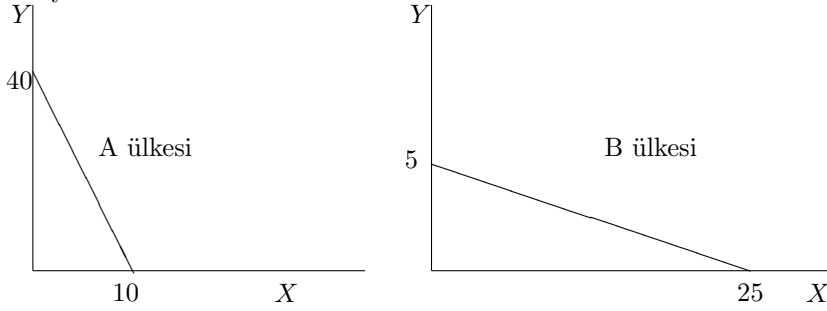
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
İKTİSADİ İDARİ BİLİMLER FAKÜLTESİ
ULUSLARARASI İKTİSAT
ARASINAVI
11 Kasım 2003

Öğr. Gör. Dr. Bahattin Büyüksahin

Öğrencinin Adı-Soyadı:
Öğrencinin No'su:

4 ÇOKTAN SEÇMELİ (40 puan)

İlk 7 soruyu aşağıdaki A ve B ülkelerinin üretim olanakları sınırlarına göre yanıtlayınız.

1. B ülkesinde bir birim X malını üretmenin fırsat maliyeti hangisidir?
(a) $0.2Y$ (b) $5Y$ (c) $4Y$ (d) $0.25Y$
2. Varsayalım ki A ülkesi $20Y$ ve $5X$ üretmektedir. Eğer A ülkesi $7X$ üretmek isterse en fazla ne kadar Y malı üretebilir?
(a) 2 (b) 8 (c) 12 (d) 15
3. Hangi ülke hangi malda karşılaştırmalı üstünlüğe sahiptir?
(a) A ülkesi X malında, B ülkesi ise Y malında
(b) A ülkesi X ve Y malında
(c) A ülkesi Y malında, B ülkesi ise X malında
(d) B ülkesi X ve Y malında
4. Varsayalım ki herhangi bir uzmanlaşma veya ticaret öncesinde A ülkesi $20Y$ ve $5X$, B ülkesi ise $2Y$ ve $15X$ üretmektedir. İki ülkenin karşılaştırmalı üstünlüğe sahip olduğu malda uzmanlaştığı varsayımı altında, bu uzmanlaşma sonucu toplam kazanç hangisidir?
(a) $17Y$ ve $10X$ (b) $17X$ ve $10Y$ (c) $5Y$ ve $18X$ (d) $18Y$ ve $5X$
5. A ve B ülkelerinin $1X=2Y$ oranında ticaret ettiklerini varsayalım. Bu ticaret hadleri hangi ülkenin yararınadır?
(a) Sadece A ülkesinin

- (b) B ülkesinin
(c) Hiçbir ülkeye yarar sağlamaz.
(d) A ve B ülkesine
6. Uzmanlaşmadan sonra aşağıdaki hangi ticaret haddi A ülkesine yarar sağlarken B ülkesine sağlamaz?
(a) $1X : 5Y$ (b) $1Y : 0.5X$ (c) $1X : 3Y$ (d) Hiçbiri
7. Bu ülkeler uzmanlaştıktan sonra, iki ülkeninde bu uzmanlaşmadan yarar sağlayabilmesi için:
(a) A ülkesinin X, B ülkesinin ise Y malını ihraç etmesi gerekir.
(b) A ve B ülkesinin X malını ihraç etmesi gerekir.
(c) A ülkesinin X, B ülkesinin ise Y malını ithal etmesi gerekir.
(d) A ve B ülkesinin X malını ithal etmesi gerekir.

8-15 sorularına aşağıdaki tabloya göre cevap veriniz.

Aşağıdaki tabloda sadece emek kullanarak peynir ve şarap üreten Akistan ve Takistan ülkelerindeki birim emek gereksinimleri ve toplam emek arzları verilmektedir. Dünya nispi talep eğrisi (Peynirin fiyatı/Şarabın Fiyatı=Şarabın Miktarı/Peynirin Miktarı) denklemiyle verilmektedir.

Ülke	Peynir	Şarap	Toplam Emek
Akistan	2	3	50
Takistan	5	2	100

8. Aşağıdakilerden hangisi mutlak üstünlük için doğrudur?
(a) Takistan her iki maldada mutlak üstünlüğe sahiptir.
(b) Akistan her iki maldada mutlak üstünlüğe sahiptir.
(c) Akistan sadece peynirde mutlak üstünlüğe sahiptir.
(d) Akistan sadece şarapta mutlak üstünlüğe sahiptir.
9. Aşağıdakilerden hangisi karşılaştırmalı üstünlük için doğrudur?
(a) Takistan her iki maldada karşılaştırmalı üstünlüğe sahiptir.
(b) Takistan iki maldada karşılaştırmalı üstünlüğe sahip değildir.
(c) Takistan peynirde karşılaştırmalı üstünlüğe sahiptir.
(d) Takistan şarapta karşılaştırmalı üstünlüğe sahiptir.
10. Ticaret öncesi Takistan'da peynirin şarap ifadesiyle nispi fiyatı nedir?
(a) $2/5$ (b) $5/2$ (c) $1/2$ (d) $3/2$
11. Peynirin dikey ekseninde, şarabın ise yatay ekseninde gösterilmesi durumunda:
(a) Akistan'ın üretim olanakları sınırı daha diktir.
(b) Akistan'ın üretim olanakları sınırı daha yatayıdır.
(c) Akistan ve Takistan'ın üretim olanakları sınırı paraleldir.
(d) Üretim olanakları sınırının dikliği hangi mal bileşiminin gerçekten üretildiğine bağlıdır.

12. Serbest ticaret ortamında peynirin nispi fiyatı aşağıdakilerden hangisidir?
(a) $2/5$ (b) $5/2$ (c) $1/2$ (d) 2
13. Serbest ticaret altında
(a) Akistan peynir üretir, Takistan şarap üretir.
(b) Takistan peynir üretir, Akistan şarap üretir.
(c) Akistan peynir ve şarap üretir, Takistan ise sadece şarap üretir.
(d) Takistan peynir ve şarap üretir, Akistan ise sadece şarap üretir.
14. Akistan'da ki ücret haddi (Takistan'daki ücret haddine göre) hangisidir?
(a) 0.5 (b) $2/3$ (c) 1.5 (d) 2
15. Aşağıdakilerden hangisi doğrudur?
(a) Akistan ticaretten kazançlı çıkarken, Takistan'ın refahında bir değişme yoktur.
(b) Takistan ticaretten kazançlı çıkarken, Akistan'ın refahında bir değişme yoktur.
(c) İki ülkede ticaretten kazançlı çıkacaktır.
(d) İki ülkede ticaretten kazançlı çıkmayacaktır.
- Bizim Ülke'nin üretim fonksiyonu ile ilgili verilen aşağıdaki bilgileri kullanarak 16-25 sorularını cevaplayınız.**
- Bir birim (1000 ton) elma üretmek için 10 birim emek ve 5 birim arazi kullanılmaktadır. Bir birim muz üretmek içinse 4 birim emek ve 8 birim arazi kullanılmaktadır. Bizim ülkenin 200 birim emeği ve 200 birim arazisi bulunmaktadır. Elmanın fiyatı 20, muzun fiyatı ise 16 olarak verilmektedir.
16. Aşağıdakilerden hangisi doğrudur?
(a) Elma emek-yoğundur.
(b) Elma arazi yoğundur.
(c) Muz emek-yoğundur.
(d) b ve c
17. Emek arzı artarsa üretim olanakları eğrisi
(a) elma yönünde sapsmalı olarak genişleyecektir.
(b) muz yönünde sapsmalı olarak genişleyecektir.
(c) aynı kalacaktır.
(d) simetrik olarak genişleyecektir.
18. Bu ülkedeki ücret haddi aşağıdakilerden hangisidir?
(a) $1/2$ (b) 1 (c) $2/3$ (d) $4/3$
19. Bu ülkedeki rant haddi aşağıdakilerden hangisidir?
(a) $1/2$ (b) 1 (c) $2/3$ (d) $4/3$
20. Varsayalım ki elmanın fiyatı 20'den 30'a çıkmış olsun. Bu durumda üretim olanakları eğrisi

- (a) elma yönünde sapmalı olarak genişleyecektir.
- (b) muz yönünde sapmalı olarak genişleyecektir.
- (c) aynı kalacaktır.
- (d) simetrik olarak genişleyecektir.

Aşağıdaki ek bilgileri kullanarak 21-25 sorularına cevap veriniz

Şimdi teknolojisi aynı olan yani birim emek gereksinimleri aynı olan Yabancı Ülke'yi düşünelim. Ancak Yabancı Ülke'nin 300 birim emeği ve 500 birim arazisi olduğunu varsayalım.

21. Aşağıdakilerden hangisi doğrudur?
- (a) Bizim-Ülke emek-yoğundur.
 - (b) Bizim-Ülke arazi-yoğundur.
 - (c) Bizim-Ülke emek-boldur.
 - (d) Bizim-Ülke arazi-boldur.
22. Eğer bu iki ülke ticaret yaparlarsa
- (a) Bizim ülke iki malda üretir ve elma ihraç eder.
 - (b) Bizim ülke iki malda üretir ve muz ihraç eder.
 - (c) Bizim ülke sadece elma üretir ve ihraç eder.
 - (d) Bizim ülke sadece muz üretir ve ihraç eder.
23. Serbest ticaret altında hangisi doğrudur?
- (a) Bizim Ülke'de ücret-rant haddi daha yüksektir.
 - (b) Yabancı Ülke'de ücret-rant haddi daha yüksektir.
 - (c) İki ülkede ücret-rant haddi eşittir.
 - (d) Hiçbiri
24. Serbest ticaret
- (a) her iki ülkedeki emek sahipleri için yararlıdır.
 - (b) her iki ülkedeki emek sahipleri için zararlıdır.
 - (c) Yabancı Ülke'deki emek sahipleri için zararlıdır.
 - (d) Yabancı Ülke'deki arazi sahipleri için zararlıdır.
25. Ticaret sonrası Bizim Ülke'deki peynirin nispi fiyatı ticaret öncesine göre:
- (a) daha yüksektir.
 - (b) daha düşüktür.
 - (c) aynıdır.
 - (d) belirsizdir.
26. Leontief hangi teoremin öngörülleri karşıtı bulgular bulmuştur?
- (a) Hecksher-Ohlin
 - (b) Rybczynski
 - (c) Stolper-Samuelson

- (d) Faktör fiyatlarının eşitlenmesi
27. Heckscher-Ohlin modeline göre, bir ülke serbest ticarete açıldığında gelir dağılımı nasıl etkilenir?
- (a) Bir ülkede kıt kaynakların sahipleri ticaretten zararlı çıkarken bol kaynakların sahipleri ticaretten kazançlı çıkarlar.
- (b) Herkes ticaretten kazançlı çıkar çünkü serbest ticaret her zaman yararlıdır.
- (c) Bir ülkede bol kaynakların sahipleri ticaretten kazançlı çıkarlar ancak ticaretin kıt kaynaklarının sahipleri üzerindeki net etkisi belirsizdir.
- (d) Bir ülkede kıt kaynakların sahipleri ticaretten kazançlı çıkarken, bol kaynakların sahipleri ticaretten kaybederler.
28. Eğer büyük bir ülke büyüme sonucu fakirleşmiş ise, bu ülkenin ticaret hadlerinde
- (a) bir iyileşme olmuştur.
- (b) bir kötüleşme olmuştur.
- (c) aynı kalmıştır.
- (d) bir iyileşme veya kötüleşme olmuş olabilir. Ticaret hadlerindeki değişmelerin refahtaki değişmelerle ilgisi yoktur.
29. Bizim Ülke'deki ithalat sarmalı bir büyüme, Yabancı Ülke'nin refahında:
- (a) bir iyileşmeye neden olur.
- (b) bir kötüleşmeye neden olur.
- (c) bir değişme olmaz.
- (d) ne olacağını söylemek verilen bilgilerle mümkün değildir.

Aşağıdaki bilgileri kullanarak 30–31 sorularını cevaplayınız.

A ve B ülkeleri sermaye ve emek kullanarak C ve D mallarını kullanmaktadır. İki ülkedeki teknolojilerin aynı olduğunu, C malının emek-yoğun, A ülkesinin emek-bol ülke olduğunu varsayalım.

30. Eğer A ülkesinin sermayesinde bir artış olursa:
- (a) B ülkesinin ticaret hadleri artar.
- (b) B ülkesinin ticaret hadleri düşer.
- (c) B ülkesinin ticaret hadlerinde değişme olmaz.
- (d) B ülkesinin ticaret hadlerinde ne türlü bir değişme olduğunu belirleyebilmek için daha fazla bilgiye ihtiyaç vardır.
31. Eğer B ülkesinin emek arzında bir azalma olursa:
- (a) A ülkesinin refahı artar.
- (b) A ülkesinin refahı düşer.
- (c) A ülkesinin refahında bir değişme olmaz.
- (d) A ülkesinin refahında ne türlü bir değişme olduğunu belirleyebilmek için daha fazla bilgiye ihtiyaç vardır.
32. Özel faktörler modelinde ticaret farklı faktörlerin gelirlerini nasıl etkiler?

- (a) Hareketli faktör kazanır, özel faktörler kaybeder.
- (b) İhrac sektöründeki özel faktörler kazanırken ithal sektöründeki özel faktörler kaybeder.
- (c) İthal sektöründeki özel faktörler kazanırken ihrac sektöründeki özel faktörler kaybeder.
- (d) Ticaretten bütün faktörler kazançlı çıkarlar.
33. Bir ülke iki mal (gıda malı ve mamül mal) üretmektedir. Mamül mal üretiminde emek ve sermaye, gıda malı üretiminde ise emek ve arazi kullanılmaktadır. Diğer fiyatlarda bir değişme yokken mamul mal fiyatlarındaki bir artışın sonucu nedir?
- (a) Gıda malı fiyatıda artar.
- (b) Ücretler her iki sektörde de fiyatlardaki artış oranında artar, ve emek hareket etmez.
- (c) Ücretler her iki sektörde de artar ve emek mamul mal sektörüne hareket eder.
- (d) Ücretler her iki sektörde de artar ve emek mamul mal sektöründen başka sektörlerle hareket eder.
34. Rusya tarafından petrol üreticilerine ihracat sübvansiyonu verilmeye başlandığını düşünelim. Bu ihracat sübvansiyonu sonucunda aşağıdakilerden hangisi doğrudur?
- (a) Dünya nispi arzı artarken dünya nispi talebi düşecektir.
- (b) Dünya nispi arzı ve dünya nispi talebi düşecektir.
- (c) Dünya nispi arzı ve dünya nispi talebi artacaktır.
- (d) Dünya nispi talebi artarken dünya nispi arzı düşecektir.
35. Eğer ülkeler karşılaştırmalı üstünlüğe sahip oldukları malların üretiminde uzmanlaşıyor ve birbirleri ile ticaret yaparlarsa:
- (a) dünya kaynakları uzmanlaşma olmama durumundan daha verimli bir şekilde kullanılır.
- (b) Uzmanlaşmanın olmadığı durumla karşılaştırıldığında dünya ekonomik pastası büyüyecektir.
- (c) ülkeler kendi üretim olanakları sınırları üzerinde üretmek zorunda olsalar dahi bu sınır dışında tüketebilirler.
- (d) Hepsi
36. Metzler paradoksu nedir?
- (a) Bir ithalat tarifesinin malın yurtiçi fiyatında bir düşmeye neden olmasıdır.
- (b) Transferi alan ülke bu transferin ticaret hadlerinde meydana getireceği değişme sonucu refahında bir azalma ile karşı karşıya kalacaktır.
- (c) Bir ihracat sübvansiyonunun, sübvansiyon edilmiş malın yurtiçi fiyatını artırmasıdır.
- (d) Fakirleştiren büyümedir.
37. Aşağıdakilerden hangisi Ricardo-vari, özel faktörler ve Heckscher–Ohlin modelinin ortak özelliklerinden birisi değildir?

- (a) Üretim olanaklarındaki farklılıklar ticaretin nedenidir.
 - (b) Üretim faktörleri ülkeler arasında hareketsizdirler.
 - (c) Faktör fiyatları ülkeler arasında eşitlenir.
 - (d) Dünya dengesi dünya nispi talebinin dünya nispi arzına eşitlendiği noktada sağlanır.
38. Rybczynski etkisi nedir?
- (a) Kaynaklardaki değişmelerin üretim üzerinde sapmalı etkisini ifade eder.
 - (b) Faktör fiyatları ile mal fiyatları arasındaki ilişkiyi ifade eder.
 - (c) Faktör fiyatlarının eşitlenmesini ifade eder.
 - (d) Bol faktör sahiplerinin ticaretten kazançlı çıkmasını ifade eder.
39. Stolper-Samuelson etkisi nedir?
- (a) Faktör fiyatları ile mal fiyatları arasındaki ilişkiyi ifade eder.
 - (b) Bol faktör sahiplerinin ticaretten kazançlı çıkmasını ifade eder.
 - (c) Faktör fiyatlarının eşitlenmesini ifade eder.
 - (d) Kaynaklardaki değişmelerin üretim üzerinde sapmalı etkisini ifade eder..
40. Leontief Paradoksu neyi iddia etmektedir?
- (a) Bol faktör sahipleri ticaretten kazançlı çıkmazlar.
 - (b) ABD'nin ihracatı ithalatından daha az sermaye-yoğundur.
 - (c) Ülkeler daha az verimli olarak ürettikleri malları ihraç etmektedirler.
 - (d) Faktör fiyatları ülkeler arasında eşitlenmemektedirler.